

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De inutilitate [et] infructuositate penite[n]tie ser. ij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

De Penitentia

re diligentia hys pctō: ipentēs de iunēro suo vel de asino / q̄ de aia. q̄ si alin^o infir^o mat. p̄tinuo et statim miterit p̄ mansibal cho / z p̄ meliore cūtraris. h̄ si pctōz infir mat in aia: negligit. Itē maiorē hono:ez facit calciamēro suo q̄ ante: q̄ caligā lace ratā facit p̄tinuo sui. sed aia h̄ridie lacerat z nō curat. Debet q̄ qlibet pctōz / z maxie in h̄ tpe q̄dragesimali fortiter clamare ad deū cū rugitu cordis z cōrtritione di. Pctā mea q̄si sagitta infra sunt in me: sed an̄q̄ vulnera generē in me / sana me dñe medi camēro pnie de^o. Sic dauid clamauit di. Miserere mei dñe: qm̄ p̄urbata sunt oia ossa mea. i. p̄tutes aie q̄b̄ sustērat in grā dei: sicut corpus ossibz sustentat ne cadat. Et sic faciendo habebim⁹ h̄ic grām z glo riam in futuro. Amen.

De utilitate z infructuosita te penitētie. Sermo ij.

Penitētia agi

re zc. Supra in s̄mone p̄timo dicitur est d̄ pnie necessitate: mō sequit de pnie q̄litate / v̄icz de pnia inut. l̄i z infructuosa: in sequētī s̄mone videndū est de pnia v̄tili z fructuosa. Salutes viri go zc. ¶ Pro fundamēto s̄monis oritur theologialis q̄stio. ¶ Querit. Utz per pniaz possit remitti q̄dcūq̄ pctm̄: Arguit q̄ nō illud p̄ qd̄ remittit pctm̄ tate bonita ris dz esse quāta est malitia in pctō. Sed malitia pcti est infinita / cū sit h̄ bonū infi nitū. sed bonitas pnie nre est infinita: igit. In oppositū habet Eze. viij. Si impius egerit p̄niam ab oibz pctis suis: oim̄ iniquitatū ei⁹ q̄s opat⁹ est nō recoz dabo. Ergo p̄ p̄niam pōt remitti q̄dcūq̄ pctm̄: z sic q̄ stio manet pro v̄tracq̄ p̄re dubia. Ad q̄stio nē respondendū est s̄m Rich. sup. iij. sen. di. iij. ar. vij. q. j. q̄ p̄nia pōt accipi p̄ p̄nia info:mi aut formata p̄ grāz: et v̄tracq̄ mō pōt accipi p̄ habitu vel actu interiori vel exteriori. Dico q̄ q̄ p̄niaz info:mi siue ac cipiat p̄ habitu siue p̄ actu / interiori siue exteriori / siue p̄ oibz sil: nō remittit pctm̄ ni si dispositiue / in q̄ntū p̄ ipsam disponit hō ad suscipiendū grām dei p̄ quā formalt re mittit pctm̄. sp̄ali⁹ tñ disponit z direct⁹ ad pcti remissione quaz q̄cūq̄ alia virtus info:mi. q̄ oia pctā in h̄ p̄ueniūt: q̄ vni q̄d̄q̄ est q̄dā iniustitia. i. p̄tra iustitia legi diuie. z p̄ima sp̄altre z directe disponit hoim̄ ad h̄ vt possit z velit p̄ illa iniuria debita emendā facere cum adiutorio dei. Et ad argumentū d̄: q̄ q̄cūq̄ bonitas pe nitētie nre sit finita: tñ p̄tus meriti cbi: sine qua p̄ p̄niaz nō possem⁹ mereri remis sione pcti aliq̄ mō: est infinita in q̄ntū fuit meritū ill⁹ q̄ bonitate habet infinita. Ad quā faciendā nos exhortant s̄ba p̄ssum pra. z sic de alijs. ¶ Pro euidētia dicēdo rū: notandū q̄ circa p̄niam agendā h̄nc differētibz modis se h̄nt hoies. P̄mo q̄d̄z nec peccat nec p̄niaz agūt. Isti sunt velut angeli: de q̄b̄ possum⁹ admirant dicētes. Quis est h̄ic z laudabim⁹ eum: fecit em̄ mirabilia in vita sua. Eccl. xxx. Tales s̄ infantes baptizati. De adultis aut pau cissimū sūt: nec memint me legisse aliquos adultū talē / s̄tus multū sc̄i z plures ip̄o rū / statū innocētie p̄seruasse legant⁹ ois se in afflictōe pnie macerauerūt / sicut Jo annes bap. z ceteri s̄iles. De q̄b̄ dicit s̄r p̄tura. ij. Paral. vlti. Et tu dñe iustoz nō poluisti p̄niam iustis Abraā Isaac z Ja cob / his q̄ tibi nō pecca. Tales vt dicit s̄r s̄iles angelis: q̄ nec peccat nec agūt p̄niaz ij. Reg. xij. c. Sic est angelus dñi. sic est dñs me⁹ rex: vt nec h̄ndicōe nec malecō crione moueat. Quidā z sedo mō nō pec cant / z tñ agūt p̄niam ieiunādo / orādo / vigilando: z corpa affligēdo. Isti sunt v̄ri p̄fecti: sicut fuit saluator. q̄ q̄cūq̄ pctm̄ nō fecit nec inuētus est volus in ore eius sicut d̄r Esa. liij. z. j. Pe. ij. c. tñ totā v̄itaz suaz cōpleuit vigilijs / orōtibz / z ieiunijs. H̄i ieiunant q̄draginta diebz z q̄dragin ta noctibz / nō manducās neq̄ bibēs. sicut d̄r Mat. iij. Itē Luc. vij. Ergo in monē z erat p̄nocras in orōne dei. Sic fuit glo riosa s̄go Maria: q̄ totā v̄itā suā v̄tute in vigilijs z orōtibz. Talis etiā fuit Job: de q̄ dicit q̄ nō peccauerit mortalit⁹: z tñ d̄ se d̄r. Ipse me rephendo z ago p̄niam in fau illa z cinere. Job. xlij. Quidam z tertio mō peccat / sed nolūt agere p̄niam: quoniam finis interit. Cōtra q̄s loquit Hier. di. Nemo qd̄ bonū est loquit: nullus est qui agat p̄niam de pctō suo dicens quid feci. Dēs cōuersi sunt ad cor: suū quā si equ⁹ in

Imperu vadēs ad plū. Hier. viii. z Job
 xlii. air. Dedit ei de^o locū pnie: z tpe ab
 utif eo in su perblaz: qnimo totū tps vite
 sue expēdit in gaudis vanis z delectatio
 nib⁹ carnis: dices illud Sap. ij. Dixerūt
 em impij apd semetipos: hō recte. Exi
 guū z cū redio est tps vite nre: z nō est re
 frigeriū in fine hois. z nō est q agnitus sit
 reuersus ab inferis: quia ex nibilo nati su
 mus: z post hec erim⁹ tanq̄ nō fuerimus
 qm̄ fumus affat⁹ est in narib⁹ nris: er ser
 mo scintille ad cōmouendū co: nrm. q̄a ex
 tina⁹ cinis erit corp⁹ nrm: z spūs diffun
 detur tanq̄ mollis aer: z transiet vita nra
 tanq̄ vestigia nubis: z sicut nebula dissol
 uet. q fugata est a radis solis z calore ei⁹
 aggrauata: z nomen nrm obliuionē acci
 piet p tps: z nemo habebit memoriā ope
 rū nrorū. vmbre em̄ transi⁹ est tps nrm: z
 nō est reuersio finis nri: qm̄ cōsignata est
 z nemo reuertet. Venite ḡ z fruamur bo
 nis q̄ sunt: z vtamur creatura tāq̄ in iuuē
 tute celeriter vino p̄ciosoz: vnguētis nos
 impleam⁹ z nō p̄terat nos flos rēporis:
 co: onem⁹ nos rōlis ante q̄ marcescāt: nul
 lum patū sit q̄ nō granseat luxuria nra:
 nemo nostrū sit exors luxurie nre. Vbiq̄
 relinqm⁹ signa leticie: qm̄ hec est ps no:
 stra z hec fors. **Primum** pauperē iu
 stuz z nō parcam⁹ vidue nec veterano: nō
 reueremur canos multi tps. sit autē for
 titudo nra lex iniusticie: qd̄ ei infirmū est
 inuēnit. Tales sunt multi q̄ nullā
 p̄niam agere volūt: qnimo de pctis cōmis
 sis letant z exultāt. **Juxta** illud Prouer.
 ij. Qui relinquit iter rectū z ambulat p
 vias tenebrosas: q̄ letant cū male fecerint
 z exultāt in reb⁹ pessimis. **Necessariū** est
 vt ad eternā dānationē p̄cipitent. **Juxta**
 illud Job. xxi. Tenent tympanū z cytha
 rā: z gaudēt ad sonitū organi. ducūt in bo
 nis dies suos: z in p̄ncro ad inferna descē
 dūt. **Illud** nāq̄ est illd̄ pctm̄ qd̄ nūq̄ me
 ref remissioz. f. finalis impnia. **Vn̄** sup̄ il
 lud Amos. i. Sup̄ trib⁹ scelerib⁹ damasci
 z sup̄ q̄ruoz nō couertā eā. **Dicit** Hiero.
 z bi: in decre. de pe. di. j. Sup̄ trib⁹ scelerib⁹
 z sup̄ q̄ruoz nō couertā eū. **Iuxta** tro
 pologā h̄ possum⁹ dicere. **Primū** pctm̄ ē
 cogitasse q̄ mala sunt. **Secūm** cogitatioib⁹
 acq̄uisse p̄ueris. **Tertiū** qd̄ mente decre

ueris ope cōplere. **Quartū** post pctm̄ nō
 agere p̄niam: z suo sibi cōplacere delicto.
Decille. **ḡ** tales ipenitentes s̄ deterio
 res Juda: q̄ p̄nia dicit⁹ est. vt dicit. j. p̄e
 ij. z sunt siles diabolo. **Et** h̄ est illud pctm̄
 p̄ q̄ phibz Joānes ap̄s orare di. **In** p̄nia
 Jo. v. Qui scit frēm suū peccare pctm̄ nō
 ad mortē: peccat z dabit ei vita peccati nō
 ad mortē. **Est** pctm̄ ad mortē nō p̄ illo dis
 co vt roget q̄s. **Hoc** pctm̄ ad mortē est s̄
 malis impnia: vt declarat Aug. z h̄ de pe.
 di. j. p̄o. **Et** sc̄ p̄z tertia d̄icta. **Quidam**
 peccāt z agūt p̄niam infructuosā z inut
 lē. **Quidā** ḡ peccāt z agunt p̄niam fru
 ctuosā z vtilē: de q̄ dicit in f̄mone seq̄n
 ti. **In** p̄niā ḡ loquemur de quarta d̄iffe
 rentia: p̄ cui⁹ plena declaratiōe nota: q̄ se
 prem sunt differēte personaz que agunt
 penitentiā infructuosā: vlcz
Quidā nāq̄ agunt penitentiā seraz: z
 hec est damnatorum.
Quidā p̄niaz desparā. z hec est p̄ditoz
Quidā simulatā. z hec est hypocritarū
Quidā coactā. z hec est malefactorū.
Quidam falsam. z hec est obstinatorū
Quidā indiscretā. z hec ē sup̄sticiozorū.
Quidā momētaneā. z hec ē reciduozorū.
Prima ḡ p̄nia sera est dānatorū existen
 tiū in inferno. **Tales** em̄ agūt p̄niam: sed
 tardā: qz nō in tpe remissiois. **ḡ** autem
 agunt p̄niam serā: p̄bat Sap. v. vbi in p̄
 sona dānatorū d̄r. **Tunc** stabūt isti in ma
 gna p̄stātia aduersus eos q̄ se angustiaues
 runt: z qui abstulerūt labores illoz. **ḡ**
 dētes turbabunt timore horribili: z mirā
 bunt in subitariōe insperate salutis: dicen
 tes intra se p̄niaz agētes: z p̄ angustia sp̄s
 rit⁹ gemētēs. **Hi** sūt q̄s aliq̄n habuim⁹ in
 derisuz z in s̄ltitudine impropertij. **Hos** in
 sentari vitā illoz extimabam⁹ infantā: z fi
 nē illoz sine honore. **Ecce** quō cōpurati s̄
 int filios dei: z int seros fors illoz est. **ḡ**
 q̄ errauim⁹ a via p̄tatis z iusticie: lumē
 nō luxit nob⁹: z sol intelligētie non est ort⁹
 nob⁹. **Lassati** sum⁹ in via iniquit⁹: z p̄ditio
 nis: z ambulauim⁹ vias difficiles: viam
 ar̄ d̄nī iḡrauim⁹. **Quid** nob⁹ p̄sunt sup̄bia
 nra: aut qd̄ diuitiaz tactantā p̄tulit nob⁹:
Trāserūt oīa illa tāq̄ vmbra: z tāq̄ nun
 ti⁹ p̄currēt: z tāq̄ nauis q̄ trāsit fluctuātē
 aquā: c⁹ cū p̄terierit nō ē vestigiū iuuentis
 p̄ iij

De Penitencia

neq[ue] semita carne illius in fluctib[us]. Aut
aut q[ui] transuolat in aere: nullu[m] inuenit ar-
gumentu[m] itineris illi[us] sed t[ame]n somitu[m] alaru[m]
beras leue ventu[m] 2 scindes p[er] vim itine-
ris aere/ comor[is] alis trāsuolauit. Et post
h[uius] nullu[m] signu[m] inuenit itineris illi[us]. aut tāq[ua]m
sagitta emissa in locum dest[ina]tu[m]. diuisus
aer p[er]tinuo in se reclusus est: ita vt ignoret
traitu[m] illi[us]. Sic 2 nos nati p[er]tinuo desini-
mus e[ss]e: 2 p[er]tuis q[ua]e signu[m] n[ost]ru[m] valui[m]
o[sc]endere: i[m] malignitate aut n[ost]ra p[re]sumpti su-
mus. Talia dixeru[n]t in inferno hi q[ui] peccau-
erunt: q[ui]m spes impij q[ui] lanugo est/ q[ui] a vero
tollit: 2 tāq[ua]m spuma gracilis q[ui] a p[er]cella dif-
pergit: 2 tāq[ua]m fum[us] q[ui] a vero diffusus e[st]: et
tāq[ua]m memoria hostis ym[ag]o dicit p[re]reun-
tis. S; dices. Quare q[ui] nō p[ro]sequit[ur] venia[m]
ex q[ui] p[ro]p[ri]as agūt: Nō em videt equu[m]: si bo-
na voluntate h[ab]et q[ui] p[er]petuo puniant: marti-
me cū p[ro]s. dicit. Nunquid oblitiscet misere-
ri de? aut p[ro]tinebit in ira sua misericordias sus-
as: S; r[ati]o deo q[ui] nō agūt p[ro]p[ri]as d[omi]ni culpa in
q[ui]ntu[m] est culpa 2 offensa dei: s; d[omi]ni pena in q[ui]n-
tu[m] est afflictio ipsa. vt no. b. Tho. ii. q. ii.
q. iij. ar. iij. 2 iō de pena dolēt port[us] q[ui] de
culpa. nā in culpa h[ab]et fixa voluntate 2 im-
mobile. Q[ui] q[ui] culpa est eterna iō 2 pena est
eterna. Q[ui] autē culpa dānatoru[m] sit eterna
p[ro]bat triplici rōne. P[ri]ma est p[ro]p[ri]as imobilitate
voluntatis: q[ui] imobilit[er] manet voluntas fixa
a d[omi]no q[ui] nō p[ot]est mutari in bonu[m]. T[er]cia nō p[ot]est
velle b[on]i/ nec opari. Quāuis em dānati ali-
q[ui]d bonu[m] possint velle: nūq[ua]m t[ame]n illud bonu[m]
volūt b[on]i/ s; male: q[ui] ad malū finē oia con-
uertit. Sic p[er] de diuite epulone/ q[ui] pete-
bat Lazarū mitti ad fr[atr]es suos/ ne 2 ip[s]i de-
scenderet in locu[m] illu[m] tormētor[um]. Luc. xij.
hoc em volēdo/ v[er]it[er] bonu[m] volebat: sed q[ui]
ad malū finē illud volebat/ iō illud bonu[m]
male volebat. Sic 2 demones 2 p[er]e crede-
re p[ro]p[ri]as 2 dicere. Luc. iij. Et h[ab]et demonia
clamātia 2 dicētia: q[ui] tu es fili[us] dei. Itēz
Ja. ij. Demones credūt 2 tremiscūt. quin-
imo q[ui]d demones circa hoies opant/ bo-
nu[m] 2 iustū e[st]. Vn[de] sup illud. j. Re. xvij. Spi-
rit[us] d[omi]ni mal[us] vexabat Saul: d[omi]n[us] B[ea]t[us]. Sei-
endū q[ui] sathane voluntas 2 si sp[iritus] mala sit/
nūq[ua]m in p[ro]p[ri]as iniusta. igit dānati in inferno
nihil s[unt] bene velle nec opari. Et hoc no.
Mat. xxij. vbi d[icitur]. Ligatis ma. eius 2 pe-
nit. eū in te. e[st]. Per man[us] intelligūtur
opari d[omi]nos: q[ui] man[us] s[unt] organa organo[rum]. p[er]

pedes p[ro] affecto[rum]: q[ui] adeo s[unt] ligate q[ui] nec
p[ro]p[ri]as nec volūt operari aliq[ui]d bonu[m] vt dicit.
Vn[de] dānati etiā p[er] ventilib[us] p[er]cis eterna
punient. Et rō h[uius] imobilitatis e[st]: q[ui] rō
mobilitatis aie co[rr]u[m]p[ti] mortali vn[de] p[ro]cedit
ab ip[s]o co[rr]u[m]p[ti] q[ui] vn[de] q[ui]d recipit in altero
p[er] modū recipietis. Corp[us] e[st] mortale v[er]o
co[rr]u[m]p[ti]bile: iō ad sui d[omi]nionē trahit aiaz
Sap. i. Corp[us] q[ui]d co[rr]u[m]p[ti] ag. aiaz 2 dep[re]-
ter. inha. sen. mul. cogit. Dispositio autē aie
mouet p[er] accēs fm aliq[ui]e morum co[rr]u[m]p[ti]
Lū em corp[us] defuit aie ad p[ro]p[ri]as opari
nes: ad h[uius] em corp[us] dātū e[st] vt in ip[s]o et[er]nis
p[ro]ficat q[ui] ad p[ro]fectionē p[er] moru[m]. Q[ui] igit
erit a co[rr]u[m]p[ti] separata: non erit in statu vt mo-
ueat ad finē s; vt in fine adepto quietat.
imobilit[er] igit e[st] voluntas cuiusq[ue] ad velle
rū vltimi finis. Et vltimo aut fine d[omi]ni
det voluntas bona: q[ui] q[ui]d cūq[ue] aliq[ui]s vult in
ordine ad bonū finē/ b[on]i vult. male aut q[ui]
cūq[ue] ad malū finē. Nō est igit voluntas aie
separe mobil[er] de bono in malū/ v[er]o e[st] co[rr]u[m]p[ti]
s; sit mobil[er] de vno volito in aliud: sicut
rū ordie ad eūde[m] vltimū finē. nec p[ro]p[ri]as
separe s[unt] p[ro]uate lib[er]o arbitrio. Tal[is] em mo-
bilitas voluntatis lib[er]o arbitrio n[on] repug-
nat: ac[er] est eligere. Electio autē est co[rr]u[m]p[ti]
s[unt] ad finē: nō aut vltimi finis. Sicut igit
nūc nō repug[na]t lib[er]o arbitrio/ q[ui] imobilit[er]
voluntate desideram[us] b[on]it[er]udine 2 miseria
fugiam[us] in cōi: ita tūc nō erit lib[er]o arbitrio
triu[m] q[ui] voluntas imobilit[er] ferat in aliq[ui]d velle
termiatū sicut in vltimū finē. Q[ui] sic nūc em
mobilit[er] nob[is] adberet nā cōi[us] p[er] quā b[on]it[er]u-
tudine appetim[us] in cōi: ita etiā illa sp[iritus]alis
dispositio p[er] quā b[on]i vult/ aliis desiderat vt
2 vltimū finē. nec etiā existimādū q[ui] ante
postq[ui] imobilit[er] resument co[rr]u[m]p[ti] in resurre-
ctioe: imobilitate voluntatis amittat[ur] s; in
ea p[ro]fuerabit: q[ui] co[rr]u[m]p[ti] in resurrectioe vol-
ponent fm exigētia aie/ nō autē immu-
tabunt p[er] co[rr]u[m]p[ti] p[ro]dicta. vt ponit b. Tho. iii.
ij. q. iij. c. xv. Prop[ri]as ap[er]s vocat co[rr]u[m]p[ti]
pora post resurrectio[rum] sp[iritus]alia. j. Cor. xv.
Semiat co[rr]u[m]p[ti] aiale/ resurget co[rr]u[m]p[ti] sp[iritus]alia
le: q[ui] total[er] subiect[us] aie seu sp[iritus]ali. 2 dispo-
nunt fm exigētia ei[us]. S[ec]unda rō est p[ro]p[ri]as
natura[rum] eternitate. Dānati em merent[ur] pe-
nā eterna: q[ui] sic offensa est infinita p[ro]p[ri]as
tatis: sic 2 pena d[omi]ni esse eterna 2 infinita. Nō
autē p[ot]est esse eterna 2 infinita intellectus q[ui]ntu[m]

sz ad acerbitate: qz sic annihilaret aiam: q est finite capacitas. **O**porter q sic in finita cret sue. s. qsum ad vocatione. In ter ceteras aut penas quas dñati patiuntur: vna est ipsa inordinatio voluntatis: qz in quatuor hnt inordinata voluntate: duplicet eis omnia: q recrea fut. z qñr displicet eis: q dñi voluntas implet in oib: cui peccado re stiterunt. **I**git inordinata voluntas ab eis no tollit. **I**o dñ. **E**ccl. ij. Si ceciderit lignu ad austru vel ad aqiloni: in quocunq loco ceciderit ibi erit. **T**ertia ratio est: ppter puatione gre z charitatis. **Q**uod ei voluntas a pcto muret in bonu: no nisi p gram dei pingit. **I**uxta illud **R**o. ii. c. No est volentis neqz curretis: sed miseretis dei. **I**te. ij. **L**oi. ij. No q sufficiens sim cogitare aliqd a nob: qñ ex nobis: s. sufficiens nra ex deo est. **E**t ex eade gra est q pctu penitentib remittant. **R**o. ij. **I**ustificati gratis p gram ipsius. **S**i aut anie bonoz admittunt ad pfecta picipatione diuine bonitatis: ita dñatorz aie a gra totalit excludunt. **N**o q poterit mutare i meli voluntate. **E**t q p q optimo **D**ugens s. falsa e z heretica: q poluit oes demones: z oes homines esse saluandos. **L**etra qd est ex pte auctoritatis saluatoris dicetis. **M**at. xxy. **I**te maledicti in igne eternu: q parat est diaboloz angel et. **P**ropt h igr fuit **D**ugens taq heretic: ab ecclia dñat. **E**t ibi in decret. **x**lvij. q. ij. in fine. **D**e h vide qd scriptu in smob de pctis in gñe: smo. ij. z dñica. ij. post festu trinitatis: smone q incipit. **T**rat de pcto. **S**eda est pnia despata: z h est pditorz sicut fuit pnia **I**ude traditorz: q pnia dicit: retulit triginta argenteos di. **P**eccauit trades sanguine iustu. **M**at. xxvij. **S**z no pfuit ei: qz defuit sibi forma pnie. **I**pes venie. **U**n dperat? **h**ago se suspedit: z diffusa sunt oia viscera ei. **A**ct. i. **E**t hoc: to qz no accessit ad eos q poterat sibi de pnie remedio puidere: et pñtū dare. **D**ebebat em **I**udas accedere ad vgnem gloriosoz: vt p eo intercederet. **E**t si ea erubesceret: debuit ire ad maria magdalenā z marthaz: vel ad aplos. **I**n **A**ug. d pe. di. vj. c. **Q**ui vult pñtū peti sua sic ait. **I**ogz no petat sacerdotel p aliqua culpa: ab vnitare ecclie diuisos. **I**udas em penitens: iuit ad phariseos: z re

linquēs aplos nihil iuenit auxiliū/nisi argumētū desparōis. **D**ixerit em. **Q**uid ad nos: tu videris. **S**i peccasti: tibi sit: no tibi succurrim? pctā tua no charitatie suscipim? no coportada pmittim? nec qñt veponas on? docem? quid enim nobis z misēdie: q nec opa sequimur iustitie. **S**ed si iussit ad frēs: q orauerāt p socrū petri febricitare: q cananēā improbā mie obtulerāt: interrogasset Petru p se effundentē las chrymas: no fugisset **M**aria z **M**arthā q vitā Lazaro iperrauerūt no turbā plorāte: q vnicū filiū acqñserat vidue. iuit ad diuisos: z diuisus perijt: hoc ibi. **T**alis est fuit pnia **L**ain q desperas ait. **D**ator est iniquitas mea: q vt veniā merear. **G**en. iij. **T**al eritā fuit ille mercator q cū ad extremū venisset: rogat? fuisset a circumstantib: vt testamētū dederet z ofiteret: postqz renuit: tadē illoz vicer? instātia: ait testamētū meū est h: qz bona mea relinq filio meoz corp? pbyteroz parochial: aniam vero relinq diabolo z defunct? est. **S**ic est hodie de mult: q iusto di iudicio desperas portū: cū **I**uda vadūt ad phariseos. i. audiūt demonū pñtiones qz scōp? z nolūt pñtū: qz diabol? cup? suasionib credūt aliq quas ipoz pmittēte deo claudit. **E**t recte facit diabol? sic lup? qñ rapuit ouē: qz accipit eā p gutt? vt clamare non possit. **U**n legit q cū qdā demoniac? ad quēdā virū scm fuisz adduct: z cū demonē adiuras set vñ recederet: z nomen suū sibi diceret. **I**lle ait. **N**os sum? tres frēs: q habemus nra officia desminata. **E**go ei vocoz claudēs cor. **A**lius claudēs os. **T**ert? vocaf claudēs marsupiu. **O**fficū em meū ē cor pctōis indurare: vt no possit hie pñtū nē. sed si forte cōterit laborat frat me? sz claudēs os: vt pñtione ipediat. **E**t si forte pñtū fuerit: laborat tert? frat me? sz claudēs marsupiu ne sat sfaciāt: z ne mag le ablata restituar. **E**t ex h fit pnia mutū. **T**ertia pnia est simulata: z hec ē hypoeritaz pna illud. **L**ū ieiunat? nolite fieri sic hypocrite tristes. **M**at. v. **T**al fortasse fuit pnia **L**ian: de q dicit **A**pl. **H**eb. xij. **Q**uod no inuenit locū pnie: qz cū lachrymis inqñssit eā. **T**ales hypocrite sūt: sic arbores frōdole et infructuose: q merent a chō maledicti: z are scere ita vt nihil allō

De penitentia

valcat: nisi ad cibum ignis. Figura de hoc
hinc in sicu: cui dñs maledixit: dicitur hinc **Dar.**
xxi. Dic historiam. Et nota p materie am/
pliori declaratoe: q̄ q̄tuor: sūt spēs hypo/
critis. Prima est boni sitatio, cum s. hō sit/
mulari se bonū facere qd non facit. Tales
erāt illi hypocrite q̄ q̄ loquit dñs. **Dar.**
vj. c. Accēdite a falsis p̄phis. Et p̄tra hoc
sic ait. **Greg.** Simlata eq̄tras ē duplex: im/
q̄tras. Tales sūt siles arboribz sodomoy: d
q̄bz dicit in historia scholastica: q̄ faciunt
iuxta mare mortuū poma lūida in appa/
rētia exteriori: sed cū matura credūt z ape/
riūt scintillis plena inveniūt. Sēda spēs
est boni defedatio/ seu deturpato. Tunc
quē hoies bona sua fedant: qñ ea q̄ sūt de
se bona: z de suo gñe mala intentioe cor/
rūpūt ea faciētes/ vt hoibz placeant: v̄l vt
bona p̄palia p̄sequūt: pura dignitates/ ho/
nores/ diuitias zc. Nō aut vt placeāt dō.
Tales etiā dñant sicut falsarij monere.
Nā monetā q̄ debet esse aurea v̄l argētea:
faciūt stanneā. Sic opa eoz/ q̄ debet esse
aurea p̄ charitatē/ v̄l argētea p̄ puritatē
falsa sūt: q̄ habēt solā similitudinē boni zc.
Cōtra q̄s dicit dñs. **Dar.** **xxv.** hypocrite bñ
p̄phetauit d vob̄ **Esaias** p̄pha dī. P̄ plus
hic labijs meis: honorat cor aut̄ eoz longe ē
a me. Tñ dicit hypocrite ab hypos/ qd ē sub
z crissis: aurū qñ aliō habēs sub auro. i. sūt
apparētia boni. Cōtra q̄s terribilit̄ iterū
clamat dñs. **Dar.** **xxij.** dicēs. Ne vobis
scribe z pharisei hypocrite/ q̄ siles estis/ sē/
pulchris dealbaris: q̄ foris apparet hoibz
spectiosa: int̄ vero plena sūt ossibz mortu/
o: v̄l omni spurcitia. Sic z vos foris/ qdē
apparēt hoibz iusti: int̄ aut̄ pleni estis hy/
pocriti z iniquitate. Tertia spēs hypocritis
est mali palliatio: qñ scz bonis obrūbzati
onibz mala sua depingūt: qñ v̄t aliquas
offertatiōes faciunt: vt mala sua cauti/ fas/
ciāt/ z extra hoibz nō appareāt. Tales sunt
sē lupi: de q̄bz ait dñs. **Dar.** **vij.** Accēdi/
te a falsis p̄phēz/ q̄ ve. ad vo. in uest. o. in/
trin. aut̄ sunt lupi rapaces. **dic.** **Arist.** De
naturz animalium: q̄ lupi ap̄ricani sibillos
pastozes fingūt: z oues eos ēē pastozes pu/
erāt eas diripiūt. **Jo. x.** Lup⁹ rapit z di/
spergit oues. Tales sūt hypocrite: fingūt se
esse bonos palliātes mala sua: vt decipiāt
oues ch̄i. Quarta spēs hypocritis/ ē etiā
boni simlatio hoc. s. mō cū aliq̄s simlata se
velle occultare bona sua: cū tñ apparet ea
manifestare hoibz: ne appareāt esse hypo/
cite/ v̄l vt meliores reputēt. Cōtra tales
dicit **Dar.** **vj.** Amat ozare in angul/ platea
rū. In plateis qdē amat ozare vt videat:
s̄z in angulis/ vt credat nolle videri. Nō
rū q̄tuor hypocritaz p̄nia est instructio
eo q̄ nō sit p̄a sed simulata. Quarta est
p̄nia coacta: z hec est maleficia: toz. Qñ em/
ducūt ad furcas/ dolēt z penitēt de pctō:
p̄ hoc q̄ sūt ad suspēdia p̄denat: sed q̄
coacte faciūt/ nihil p̄dest. Tales em sūt s̄z
miles latroni simlato. **Lu. xxiij.** Et symo/
ni cyreneo q̄ nō volūtarie: s̄z coacte porta
uit cruce dñi. Nō tñ nego/ qñ r̄tes possunt
verā p̄niam agere: s̄z latro dexter i cruce.
Iō talibz nō negat p̄nietudo: vt in cle. i. d. pe.
z re. Nec eucharistia d. negat. de pe. z re.
ca. q̄ in te. nec sepultura eccl̄astica. **xxij. q.**
vij. c. vj. Dicit tñ **Hosai.** in. c. ex. pre. v. d.
Sepulturas. q̄ furca suspēsus nō depone/
tur sine licētia iudicis: quā tñ p̄nta facile
p̄cedere dicit. de cada. puni. l. ij. q. z. iij. Et
postea si fuerit penitēs sepeliet: vt in. d. i.
vj. Et p̄cordat glo. ibi **Jo. an.** cōsa d leg. j.
Sed valde difficile est: r̄tes malefactoris
verā p̄niam agere. **Eccl̄. v.** Sup̄ furē est cō/
clusio z p̄nia. Et id dicit **Petr⁹.** Nemo v̄m
patiat̄ sic homicida aut fur: aut maledic⁹
aut alie. **appeti. i. Pe. iij.** Talis fuit p̄nia
Antiochi regis: q̄ cū p̄cussus esset a dō: p̄
pter suā sup̄bia: apphēdit euz dolor d̄nis
viscerū z amara interioroz tormēta: cepit
ex̄ q̄ sup̄bia deduci: z ad agnitōez suā ve/
nire. Et cū iā ferorē suū ferre nō possit: vt
ait. Iustus est subditū esse deo: z mortale
nō paria deo sentire. S̄z statī subdit̄ scri/
ptura dī. Orabat aut̄ hic scelest⁹ dñm: q̄
nō erat miam p̄secutus. **ij. Zabab.**
Quarta est falsa: z hec est imp̄fectio: s̄z
ue obstinatoz: puta qñ agit p̄niam de vno
pctō mortali: z nō d̄ alio. Talis em est p̄/
nitētia falsa. **fm Greg.** Et h̄z in decretis. d.
pe. di. v. Falsas. Tñ sic dicit. Falsas p̄nias
dicim⁹: q̄ nō sūt fm auctoritatē sc̄oz paruz
p̄ q̄litate criminis iponūt. Iōz miles vt
negociator vel alicui dedit: qd sine pctō
exerceri nō possit: s̄z culpā q̄nto: s̄z t̄ratū

tus ad pniaz venerit: vel q bona alteri in iuste detinet: vel q odium in corde gerit recognoscat se vera pnia non possit pagere p qua ad eterna vitaz puenire valcat: nisi negociu relinqt: v'l officiu deserat: z odium ex corde dimittat. Bona qdē q iniuste ab stulte restituar/arma deponat/vlteriu: q non deserat: nisi ptilio religiosoz epoz p defendēda iustitia: nec tñ si noluerit deserer: interim qdqd boni fecerit: v'l poterit facere: hortamur vt faciat: vt oipotēs deo: illi? illustret ad pniaz. Et nō fm glo. q vbi ait exercere non pōt: difficultas notat nō impossibilitas. Et vniuersalit' falsa pnia est: de vno penitere: z non de alio. Vñ scriptū est. Qui totā legē fuauerit: offendat autē in vno: fact' est oim re. i. qm tū ad vitā eterna. Et Chryso. sup Matt. d negotiatores sic ait. Euctēs de. lxxxvij. di. Eūmens vendētes z emēdentes de tēplo significauit: q mercatoz nūq pōt deo placere. Et iō null' pōt esse chūan' mercator: aut si voluerit esse pūciat' de ecclia dicēte pbera: q nō cognouit negotiatores introibo in potestas vni. Et infra subdit. Ostendā qd nō est negotiator: vt q talis nō fuerit eū intelligas esse negotiatōz: q cūqz rē cōparat: nō vt ita integrā z imuratā vedat: s; vt materia sit sibi aliqd opant' dū: ille nō est negotiator. Qui vero rē cōparat: vt integrā z imuratā vedēdo lucret' ille est mercator: q de tēplo dei encit' de h' etiā d pe. vi. v. Qualitas lucri. ¶ Septa est pnia indiffereta: z hec est supstitioz: q in tñ se macerāt/ vigilando/ ieiunādo/ vel bmo' faciedo: q debilitant' corpe: et qñqz deficiūt sensu. Cōtra qd d: Ro. xij. Obite cro vos frēs p niam dei: vt exhibeat' corpoza vīa hostia viuente scām: deo placeat: rōnabile obsequiū vīm. Ad hoc autē vt discrete pnia fiat: z penitēs ptilio senioz adherere: nō ptilio iudicio. Hoc ei mō acq'rif' dicitur: q est maf' z origo oim fructu: vt bñ in collatioibz patrū in scda collatioe abbat' Doyli: z in. j. de offi. custo. in c. pntiū. j. q. v. Vñ in hui' figura in veteri testamto. i. q'libet sacrificio debebat ap' poni sal. Vñ Levi. ij. In oi sacrificio tuo oblatōe offerēs sal. ¶ Septia ē pnia momentanea. i. instabilis z incōstās: z hec ē redemptio. i. illoz q post pniaz redeunt ad

petā. Vñ Isidor' d sum. bono. Et hī de pe. vi. ij. Irrioz est nō penitēs/ q adbuca agit qd peniteat/ nec videt deū polere s' b' die: s; subannare supb' z c. Vbi vide. Et etiā in cap'is sequētibz. Tales puniēt' p pētis remissis: q p ingratitudinē redeunt. Bar. xvij. Frat' dñs ei' tradidit eū tor toribz. Qd quō intelligat' vide qd scriptū i dñica. xij. post festū trinitat'z. fmoē q incipit. Oportuit z te misereri pserui tui.

De fructuositate et vera et maxima vtilitate pnie. Ser. iij.

Penitētiā agi

te: appropinquit regnū celozū. Bar. iij. Cū duplex sit pnia: scz infructuosa z fructuosa: de infructuosa vidim'. Hic dicēdū restat de fructuosa. Salutes pgo Maria. ¶ Pro fundamēto fmōis ois theologicalis q'stio. ¶ Querit' vtrū p pniaz possit remitti tota pena pctō debita. ¶ Arguit' q nō habet Sap. ij. p que peccat quis/ p hec z torquet' q cū nō tñ peccat corde: s; ore z corpe nūqz tñ hō pōt penitere in corde. qn sit deo bitoz pene in corpe. igit'. ¶ In opposituz latro p pniaz meruit totā remissionē pctō ne pctō suo debite/ alit' nō dixisset et chīs: hodie mecum eris in paradiso. ergo p pniaz pōt remitti tota pena/ pctō debita. Et sic questio manet p vtraqz pre dubia. ¶ Ad q'stionem respondendū est fm Richardū sup. iij. sen. di. xij. ar. vij. q. ij. q nō est dubiū/ quin p penitentiā rōne sui actus interioris/ vel exterioris simul/ possit remitti totā pena pctō debita/ tāta etiā potest esse intentio actus interioris: q p eius pfectiōne z dolore sensibilē caularū ex pfectiōne actus meret' penitēs remissionē tot' pctō ne pctō debite/ vel p equivalentiaz solute totā penam pctō debita/ ita q si post completū illius contritiōis morū deccederet/ nullā penā i purgatorio sustineret. H' autē nō puenit cuiuslibet cōtritiōis: qz nō sp cū remittit' offensa/ remittit' satisfactōzā emēda. Et ad argumētū dī: q p mēbra nō peccet/ nisi instrumental' ita q qdqd faciūt hōz mīel totū ipurādū ē volūcati. illd' p bñ sapit